

kunnet udfolde sig i Gerning. Der er de to Begrænsninger, som allerede ere blevne fremhævede af foregaaende Talere, den Begrænsning, at hvor Skolebespisning ikke er knyttet til et Skolekøkken, men hvor den skal iværksættes udenfor eller ved Siden af Skolekøkkenet, kan Kommunen kun træde til, naar den private Godgørhed er i Virksomhed ved Siden af. Det er gjort gældende af Ordføreren, at det er en temmelig væsentlig Begrænsning, og at det efter Omstændighederne kan være en alvorlig Hindring for, at en Kommunalbestyrelse kan komme til at tage sig af denne Sag, selv om den gerne vilde.

Den anden Begrænsning i Kommunalbestyrelsernes Frihed er den, at naar de ville tilskyde et Beløb til den Skolebespisning, som foranstaltes af private Foreninger, maa de kun tilskyde et saa stort Beløb, som Foreningerne selv anvende. Hvis de ville gaa højere, maa de for Landkommunernes Vedkommende have Amtsrådets og for Hovedstadens og Købstædernes Vedkommende Indenrigsministeriets Samtykke. Jeg tror rigtignok, at det allerede nu kan siges, at denne sidste Begrænsning ikke i nogen Henseende kan volde Vanskeligheder. Det blev ogsaa bekræftet af den højtærede Kultusminister, der sagde, at der vistnok aldrig havde foreligget et Tilfælde, hvor denne Begrænsning havde haft praktisk Betydning.

Men der kan i hvert Fald blive Tale om at undersøge, om ikke den Betingelse, der er stillet for, at en Kommune kan træde hjælpende til, hvor der intet Skolekøkken er, nemlig at der skal være dannet en privat Forening, der skal sætte Sagen i Gang og yde et vist Bidrag dertil, ikke kan have voldet visse Vanskeligheder, som det allerede nu vilde være naturligt at rydde af Vejen. Jeg synes derfor, at naar denne Sag skal behandles videre af Tinget i et Udvalg, kunde man søge at indsamle saa mange Oplysninger som mulig om, hvorledes Loven har virket i de 4 Aar, den har været i Kraft, og betragte disse Oplysninger ud fra det Synspunkt, om det kan tænkes, at den nugældende Lovs Begrænsninger for Kommunerne paa dette Omraade have virket skadelig for en god Sags Fremme. Og skulde det vise sig, vil jeg finde, det var paa Tide, at denne Begrænsning blev fjernet og disse Hindringer ryddede til Side.

I øvrigt kan jeg ikke se af de Oplysninger, der foreligge f. Eks. for København, at en videre Udvikling af denne Sag indenfor den nuværende Lovgivnings Ramme

†

skulde kunne overstige Kommunens Kræfter, selv om man vil gaa til at udføre det i det Omfang, som Lovforslaget her foreskriver. Ifølge Københavns Regnskab for 1905—06 blev der i det Aar bispist 8,978 Børn 3 Gange ugentlig i 3 Maaneder, hvilket kostede i alt c. 40,000 Kr. Saa vidt jeg kan se, vare Kommunens Udgifter 12,000 Kr. til Skolekøkkenerne og 10,000 Kr. direkte Bidrag til Foreningen for Friskolebørns Bespisning, altsaa godt og vel Halvdelen af, hvad Bespisningen har kostet. Ifølge den Statistik, der blev tilvejebragt af Folketingsudvalget i 1899, var det godt $\frac{1}{3}$ af Børnene i de københavnske Friskoler, der trængte til at komme i Betragtning ved gratis Bespisning af Skolebørn i Vintermaanederne, og jeg kan ikke antage, at dette Tal, 8,978, er saa meget langt fra at være $\frac{1}{3}$ af samtlige Friskolebørn. Jeg skulde tro, at Antallet af de Børn, der bispises, nu er nogenlunde saa stort som det, man oprindeligt havde tænkt skulde komme i Betragtning. Men det, man kunde ønske, var jo naturligvis at faa Bespisningen udstrakt til 4 Maaneder og til hver Dag, og med de Tal, som foreligge fra Regnskabet, indser jeg ikke, at det var uoverkommeligt for Kommunen at løse denne Opgave alene. Det er jo allerede adskillige Aar, siden Kommunen bidrog 20,000 Kr. til Friskolebørns Bespisning, og dette Beløb har man jo nu i nogle Aar holdt uden Forhøjelse. Men den hele Sum, 40,000 Kr., der er Tale om, kunde vel ikke blive stort mere end fordoblet, hvis det Maal skulde naas, som man tilstræber for Københavns Vedkommende. Det kan neppe være uoverkommeligt for Københavns Kommune at magte den Sag alene.

Jeg skal altsaa slutte mine Betragtninger med at sige, at hvis den nugældende Lov indeholder nogen Hindring for denne Sags Fremme, kunde der allerede nu være Grund til at rydde den af Vejen, og det maatte blive et Udvalgs Opgave at sørge for, at vi fik den fornødne Oplysning derom, saa at vi kunne handle derefter.

Mads Larsen: Det Formaal, dette Lovforslag tilsigter at opnaa, at Børn ikke skulle sidde sultne i Skolen og som Følge deraf være mindre vel i Stand til at modtage den Undervisning, der gives dér, og som Stat og Kommune ofre saa meget for at gøre saa fyldig og god som muligt, har min bedste Sympati. Derimod er jeg ikke ganske sikker paa, at det er nødvendigt